

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Pfv.VI.20.772/2019/5.

**A tanács tagjai:** . Kollár Márta a tanács elnöke  
                          . Kocsis Ottilia előadó bíró  
                          . Puskás Péter bíró

**A felperes:**

**A felperes képviselője:** dr. Antal Gabriella

**Az alperes:**

**Az alperes képviselője:** . Bobay Beatrix és dr. Vámbéry Gábor  
ügyvédek

**A per tárgya:** szerződés érvénytelensége

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** alperes

**A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:**

Törvényszék

9.Gf.25.856/2018/9.

**Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:**

ázi Járásbíróság

5.P.20.417/2017/38.

**Rendelkező rész**

A Kúria a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint együttes fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költséget.

A 24.000 (huszonnégyezer) forint fellebbezési és a 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

**I n d o k o l á s**

**A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

[1] A felperes képviselő testülete 71/2012. (V. 22.) KT számú határozatával jóváhagyott, a felek által 2012. május 24-én

megkötött „közoktatási megállapodás” tárgya az 1. pont szerint az általános iskola fenntartói jogának, valamint az általános iskolai oktatásnak, mint közfeladatnak az átadása 2012. szeptember 1. napjától 5 év időtartamra az alperes részére. A megállapodás 2. és 7. pontja értelmében az alperes a feladatot 2012. szeptember 1. napjától a felperes tulajdonában álló, G., I. u. 4. és N. u. 76. szám alatti ingatlanokban látja el, amelyeket a felperes a Kt. 88. § (7) bekezdésre figyelemmel térítésmentesen ad át használatra. A 21. pont is rögzíti, hogy a felek a megállapodást 2012. szeptember 1. napjával 5 év időtartamra kötik.

- [2] A N. utcai ingatlan beázása miatt a felperes képviselő testülete 103/2014. (IX. 9.) KT számú határozatával felhatalmazta a polgármestert a telephely változás kapcsán a megállapodás módosítására. A 2014. október 10-én keltezett „közoktatási megállapodás módosítása” okirat szerint – a G., N. u. 76. szám alatti ingatlan vis major ok miatti használhatatlanságára tekintettel – a megállapodás 2. és 7. pontja helyébe lépő szerződéses rendelkezés: az alperes a feladatot 2012. szeptember 1. napjától változatlanul a G., I. u. 4. és 2014. szeptember 1. napjától a K. u. 17. szám alatti ingatlanokban látja el, azokat a felperes ez időponttól adja át térítésmentes használatra. A felek a megállapodást 2014. szeptember 1-től visszamenőlegesen érvényesnek és hatályosnak nyilvánították, egyidejűleg az eredeti megállapodás 21. pontjában rögzített 5 éves időtartamot is e pontban megjelölt időponttól számított 5 évig nyilvánították érvényesnek. Mindkét okiratot a felperes képviselőjében a polgármester írta alá. A felek a G., I. u. 4. szám alatti ingatlanra 2017. szeptember 1. napjától 5 éves időtartamra ingatlan hasznosítási szerződést kötöttek a közoktatási feladatok folyamatos ellátása érdekében.

#### **A kereseti kérelem és az alperes védekezése**

- [3] A felperes a keresetében a közoktatási megállapodás jogszabályba ütköző 2014. október 10-i módosítása semmisségének a megállapítását kérte képviselő-testületi jóváhagyás, a polgármester felhatalmazása hiányában.
- [4] Az alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

#### **Az első- és másodfokú ítélet**

- [5] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította. Indokolása szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (továbbiakban: Ptk.) irányadó a jogvita elbírálására. A telephely módosítására a polgármestert a képviselő-testület felhatalmazta, erre hivatkozással a módosítás nem semmis. A jelenlegi polgármester a határozathozatalakor jelen volt, az okiratot további intézkedést nem igényel utasítással látta el.
- [6] A másodfokú bíróság a felperes fellebbezése folytán hozott ítéletében az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta:

megállapította, hogy a 2014. október 10. napján kötött „Közoktatási megállapodás módosítása” 4. pontjának a szerződés hatálya kezdő időpontját meghatározó rendelkezése semmis; egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Indokolása szerint az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a kérdésben, hogy a jogvita elbírálására a Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 1. § és 50. § (1) bekezdése]. A felperes keresetösségi jogát megalapozta, hogy a szerződés alanya, a jogi érdekeltségét nem kellett vizsgálni. A polgármester képviselő-testületi felhatalmazással a közoktatási megállapodás módosítására az épületre, a telephely megváltoztatására korlátozottan bírt. A szerződés időbeli hatályát módosító rendelkezés ezért a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 107. § azon rendelkezésébe ütközik, miszerint a tulajdonost megillető jogok gyakorlásáról a képviselő-testület rendelkezik. A Ptk. 239. § (1) bekezdése alapján csak a szerződés e része érvénytelen.

#### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [7] Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetet elutasító elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Megsértett jogszabályként a Ptk. 200. § (2), a 239. § (1) és a 234. § (1) bekezdését jelölte meg. A jogszabálysértést azzal indokolta, hogy „jóhiszemű harmadik személyként” nem volt köteles és lehetősége sem volt vizsgálni a felperes képviseletében eljáró polgármester felhatalmazásának a terjedelmét. A felperes honlapján közzétett Szervezeti és működési szabályzat nem korlátozza a polgármestert az önkormányzati vagyonról történt rendelkezéskor. A jelenleg is fennálló szerződéses kapcsolatra tekintettel a felperesnek jogi érdeke sincs a korábbi szerződés megtámadására.
- [8] A felperes a felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítéletet kérte hatályában fenntartani.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [9] A Kúria a felperes csatlakozó felülvizsgálati kérelmét 4. számú végzésével elutasította; az alperes felülvizsgálati kérelmét pedig alaposnak találta.
- [10] A felülvizsgálati kérelem érvei ellenében arra mutat rá a Kúria, hogy a Ptk. alapján érvénytelenségi keresetet előterjesztő félnek jogi érdekeltséget nem kell igazolnia: a Ptk. 239/A. § (1) bekezdése alapján a fél a szerződés (részbeni) érvénytelenségének megállapítását is kérheti a bíróságtól.
- [11] A felperes a képviselő-testület előzetes felhatalmazásának és utólagos jóváhagyásának a hiányára hivatkozással állított

semmisséget a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 31. § (7) bekezdés és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 107. §-ába ütköző szerződéses rendelkezésre hivatkozással. 2012. május 24-én, a közoktatási megállapodás megkötésekor a 2011. évi CXCV. törvény még nem volt hatályban. A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 81. § (6) bekezdése alapján a közoktatási megállapodásra, és a 2011. évi CXCV. törvény 31. § (6) bekezdése alapján a köznevelési szerződésre a nem szabályozott kérdésekben egyaránt a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény megbízásra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni. A közoktatási megállapodás keresettel támadott módosításakor a polgármester az egyik szerződő fél, az önkormányzat képviselőjében járt el. Erre a módosítás aláírásakor hatályos törvényi rendelkezés jogosította fel: egyrészt a Ptk. 36. § (2) bekezdése, másrészt a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (1) bekezdése, miszerint a képviselő-testületet a polgármester képviseli. A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiből szóló 1991. évi XX. törvény 139. § (1) bekezdés d) pontja alapján a polgármester a helyi önkormányzat nevében kötelezettséget vállalhatott. Mindebből következően a közoktatási megállapodás keresettel támadott módosítását a polgármester törvényi felhatalmazás alapján aláírhatta, annak utólagos képviselő-testületi jóváhagyása sem érvényességi kellék. A polgármester képviselői jogát a polgári jogviszonyokban harmadik személyekkel szemben jogszabály nem korlátozta, ezért az általa megkötött megállapodást a felperes érvénytelenségi keresettel alaptalanul támadta, az nem vezethetett eredményre [Kúria Pfv.V.20.340/2017/6., EBH2000. 194., BH2000. 214.].

- [12] A Kúria a kifejtettekre tekintettel a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

## **Záró rész**

- [13] A felperes a Pp. 270. § (1), a 78. § (1) bekezdés alapján köteles az alperes ügyvédi munkadíjból álló, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5)-(6) bekezdés alapján, a kifejtett képviselői tevékenységgel arányban meghatározott fellebbezési és felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni. A személyes illetékmentességére tekintettel a fellebbezési és a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés szerint nem volt kötelezhető, azt a 14. § alapján az állam viseli.
- [14] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdés alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [15] E határozat ellen a felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pont zárja ki.

Budapest, 2020. február 11.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Kocsis Ottilia s.k.  
előadó bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

Sz.Sz.

bírósági ügyintéző